

ESQUERRA

REDACCIÓ:

Màrtirs de Jaca, 9

SUBSCRIPCIÓ:

1'75 pts trimestre

ANUNCIS: Preus convencionals, segons tany i número d'insercions.

ANY I - NÚMERO 13

OLOI, 7 DE SETEMBRE DEL 1934

PREU 5 centims.

EDITORIAL

Euscadi i Catalunya

Arreu de Catalunya es segueix, amb viva i emociant atenció, el desenvolupament dels fets que les escorialles del centralisme borbònic, amb la seva tradicional inhabilitat governamental, ha fet que es produïssin al poble base; fets que indubtablement marcaran una nova fita en el descabdellament de la història dels pobles hispànics, impulsant-los decididament envers un Estat Republicà Federal i aixafant, per sempre més, el funest corc d'un centralisme ofegador que prefereix la guerra civil entre pobles germans, amb la seva consegüent ruïna de tots, a la regeneradora llibertat i autonomia que els conduiria pels camins d'una vertadera grandesa en tots els ordres.

El conseller de Cultura del govern de Catalunya, senyor Ventura Gassol, diumenge proppassat, en un bell discurs que pronuncià durant el banquet-homenatge que Girona tributava al seu exaplaríssim ex-governador, senyor Prunés, remarcava com la fortitud moral i fermesa liberal dels homes i dels pobles, estava en raó directa amb el grau d'opressió i esclavatge que havien sofert; per això Lluís Prunés és un liberal i republicà insubornable, puix que les seves conviccions liberals i republicanes s'han forjat a l'escola de l'opressió en què ha viscut durant molts anys la nostra terra i essent-ne una població durament castigada per aquest flagell social, Manresa, poble natal de Lluís Prunés, on encara hi ha un bon edifici, símbol de l'opressió que més amunt al·ludim, buit, en lloc de prestar el servei docent al nou règim republicà, com deuria fer, si estigués ple d'infants i corresponents mestres.

Els fets de Zumàrraga, la batalla del poble base en contra de les forces del governador lerrouxista, que tan pintorescament encarna aquelles supervivents escorialles de la vella Espanya centralista i patrioter que el poble escombrà el 14 d'abril del 31 i que sens dubte haurà ben aviat, en lloc d'escombrar, cremar, perquè així no torni a envair més els ressorts governamentals del país, han palesat els esmentats fets com tot el poble base, llevat, naturalment, menyspreuables residus monàrquics, estava al costat dels furs i llibertats de què ja gaudien llurs municipis i que ara el govern radical Samper intentava atropellar.

Aquests fets hauran servit també per afermar més vivament el seu esperit autònom i comprendre més que mai les causes de la nostra rebel·lia enfront el poder central i els justificats motius de la recelosa i vigilant conducta del nostre govern, per tal d'esmortuir i repel·lir els constants atacs i assalts de què és víctima la migrada autonomia que actualment tenim.

Catalunya i tots els catalans dignes d'aquest nom no podem pas mirar amb indiferència els fets de Bascònia; cal no solament veure'ls amb fonda i cordial simpatia, sinó palesar-los la nostra entusiasta i pràctica adhesió amb paraules i fets com ha respost recentment l'autèntica Catalunya liberal i sincerament autonomista, a la crida dels nostres germans d'Euscadi, incorporant-nos a la manifestació del poble base, tallant els nostres parlamentaris, el cordó amb què la policia del governador centralista, portantveu del ministret lerrouxista Salazar Alonso, volia impedir la celebració de l'assemblea de Zumàrraga, on prenen part els nostres diputats i subscriuen i prometen defensar heroicament, si cal, les bases acordades en aquesta assemblea, precursora de l'autonomia completa d'Euscadi.

Euscadi i Catalunya amb el front ben alt i amb braços d'acer defensaran i asseguraran, per tots els mitjans que calgui, la victòria dels ideals de llibertat nacional, pels quals lluiten totes les nacionalitats oprimides d'Ibèria, ideals aquests perfectament democràtics i veraments republicans.

L'exode dels "isidristes"

per R. PLA I CORAL

La fauna dels «isidristes» catalans ha publicat manifestos catastròfics, ha fet declaracions amargues per boca del seu president, planyent-se de l'anarquia del camp català i augurant dies calamitosos per l'agricultura de la nostra terra.

Ara aniran a Madrid en so de protesta, en la doble condició de reaccionaris i de catalans descatsats, en els trens especials de què en parlava el senyor Royo Villanova.

Però, aquests trens especials dels «isidristes» que van a Madrid a escriure contra les lleis de l'autonomia, en lloc de comprometre'ns ens honoren de debó, car és el senyal més evident de l'esperit de justícia que anima les nostres institucions de govern.

Per altra part, no ens podem pas plànyer que la llei de conreus ens hagi separat un sector de l'opinió catalana de l'arbre frondós del catalanisme, ja que els protestaris d'ara n'havien estat sempre divorciats. Els cridaners d'avui són els mateixos de sempre, són aquells que tot temps havíem tingut enfront nostre. Ho recordeu? Són els qui, en temps de la monarquia i de la dictadura, anomenaven la «policia indígina» de la nostra terra; són els qui corrien com uns cadells rera el Borbó, aleshores de les reials visites; són els cacics de sempre, aquells que en dies d'eleccions amenaçaven llurs masovers i compraven les consciències dels nostres pagesos...

El catalanisme, doncs, no ha perdut ben bé res, si avui tots aquests senyors fan la cara sorruda. Ja ho ha manifestat clarament, cínicament, el senyor Cirera i Voltà, president dels «isidristes», al dir que poc els importava que la gent els tingués per mals catalans, ja que el que ells defensaven, són llurs interessos de classe.

Voldrien, de totes maneres, conservar llur condició privilegiada d'abans, retornar a l'estat semi-feudal de temps enrera, quan, amparats pels poders públics, feien i desfeien a llur lliure albir i eren amos